

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ದಿನಾಚರಣೆ

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ಹಾವೇರಿ ಇವರುಗಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ಡಾ|| ಎಂ.ಎಚ್. ಮರಿಗೌಡರವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ದಿನಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ "ಗ್ರಾಮ ತೋಟಗಾರಿಕೆ" ತರಬೇತಿಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ 12.08.2008 ರಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ-ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ನಿಶಾನಿ, ಇವರು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸಹಾಯ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರಿನ ಸರಕಾರೀತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ನೀಡ್ಸ್, ವನಸಿರಿ & ಜುವಾರಿ ಕಂಪನಿಯ ಜೈಕಿಸಾನ್ ಸಂಗಮದಿಂದ 150ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೈತ ಮತ್ತು ರೈತಮಹಿಳೆಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿ ತರಬೇತಿಯ ಲಾಭ ಪಡೆದರು.

ಜಲಾನಯನ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾವೇರಿ ಇವರುಗಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 3 ದಿವಸದ 3 ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳು, ಒಣ ಹಾಗೂ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು, ಮಳೆ ಕೊಯ್ಲಿನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗ, ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ, ಜಲಾನಯನ ಹಾಗೂ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಸಮಗ್ರ ಪೀಡೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಿಧ ತಜ್ಞರುಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಬೆಳೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರೋತ್ಸವ

ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಜೋಹಿಸರಹರಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸೋಯಾ ಅವರೆ (ಜೆ.ಎಸ್-335) ಬೆಳೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರೋತ್ಸವವನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 25/09/2008 ರಂದು ಪ್ರಗತಿ ಪರ ರೈತರಾದ ಶ್ರೀ ಶೇಖರಗೌಡ, ಬ.ಚೌಡಪ್ಪಳವರ ಇವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಡಾ|| ವೈ.ಬಿ.ಪಲ್ಲೇದರವರು ಕ್ಷೇತ್ರೋತ್ಸವದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ, ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಕೇಂದ್ರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ಡಾ|| ಎಂ.ವಿ.ನಾಗರಾಜರವರು ರೈತರು ಹೊಸ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದು ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಪ್ರಗತಿ ಪರ ರೈತರು ಹಾಗೂ ವರ್ತಕರಾದ ಶ್ರೀ ಗದಿಗೆಪ್ಪಗೌಡ ಗು ಹೊಟ್ಟೆಗೌಡ, ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದರು. ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಬೆಳೆಯ ರೋಗ ಹಾಗೂ ಕೀಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಡಾ. ಕೆ.ಬಿ. ಯಡಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಬಿ.ಸಿ. ಹನುಮಂತಸ್ವಾಮಿಯವರು ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ವನಮಹೋತ್ಸವ ಆಚರಣೆ

ವನಮಹೋತ್ಸವ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಅಗಸ್ಟ 19, 2008 ರಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಕೇಂದ್ರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಡಾ|| ವೈ.ಬಿ. ಪಲ್ಲೇದ, ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಗಿಡ ನೆಡುವ ಮೂಲಕ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ಡಾ|| ಎಂ.ವಿ. ನಾಗರಾಜ, ದಿನಾಚರಣೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳ ಪೋಷಣೆಗೆ ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ತೋಟಗಾರಿಕಾ ತಜ್ಞ ಡಾ. ಎಸ್.ಎಂ.ಹಿರೇಮಠ ವನಮಹೋತ್ಸವದ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವನಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿ ಗೊಳಿಸಿದರು.

ಬಾನುಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ದಿನಾಂಕ	ಸ್ಥಳ	ವಿಷಯ
15-07-2008	ಕೃ.ವಿ.ವಿ., ಧಾರವಾಡ	* ತೋಗರಿ ಸಿಡಿ ರೋಗದ ನಿರ್ವಹಣೆ. * ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಕುಡಿ ಸಾಯುವ ನಂಜು ರೋಗದ ನಿರ್ವಹಣೆ. * ಬೆಂಡಿ ರೋಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ. * ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಬೆಳೆಯ ಕೀಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.
15-09-2008	ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಧಾರವಾಡ	* ಸೇವಂತಿಗೆ ಬೆಳೆಯ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು.
22-09-2008	ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಧಾರವಾಡ	* ಎಮ್ಮೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.

ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

* ಜೇನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ	* ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಶುಜನ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ
* ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳು	* ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ
* ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆ	* ಸುಧಾರಿತ ಮೇಣಸಿನಕಾಯಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ
* ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ವೆಚ್ಚದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳು	* ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
* ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ	* ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ
* ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ	* ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
* ಸ್ವಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ	* ಸಾವಯವ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಸಸ್ಯರೋಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
* ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಜೈವಿಕ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ನಾಶಕದ ಬಳಕೆ & ಉಪಯೋಗ	

ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಕೆಂಪಾಗುವಿಕೆ ರೋಗದ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಎಲೆಕೆಂಪಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುವವರೆಗೆ ಕಾಯ್ದೇ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

- ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಅಂದರೆ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಮೇ ಕೊನೆಯ ಅಥವಾ ಜೂನ್ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಹೂ-ಕಾಯಿ ಬಿಟ್ಟ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ರಾತ್ರಿ ಉಷ್ಣತೆ ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ ಹಗಲು ಉಷ್ಣತೆ ಅವಧಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾರಜನಕ, ರಂಜಕ ಮತ್ತು ಪೊಟ್ಯಾಶ್ ಈ ಮೂರು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಸಮತೋಲನ ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗನುಗುಣವಾಗಿ, ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 25 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೆಗ್ನೀಷಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಜೊತೆಗೆ ತಲಾ 10 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಜಿಂಕ್ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಹಾಗೂ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲ್ಫೇಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 90 ಹಾಗೂ 110 ದಿನಗಳ ನಂತರ 10 ಗ್ರಾಂ ಮೆಗ್ನೀಷಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್‌ನ್ನು 1 ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು.
- ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 60 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹಾಗೂ ಚಳಿಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿ 15 ದಿವಸಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಶೇ 2 ರ ಯೂರಿಯಾ ಅಥವಾ ಡಿ.ಎ.ಪಿ. ಜೊತೆಗೆ ಶೇ. 2 ರ ಪೊಟ್ಯಾಶಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಅಥವಾ ಶೇ 1 ರ ಮ್ಯೂರೈಟ್ ಆಫ್ ಪೊಟ್ಯಾಶ್ ಇವುಗಳನ್ನು 2 ರಿಂದ 3 ಸಾರಿ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಳುವಾಗಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು.
- ರಸಹೀರುವ ಕೀಟಬಾಧೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಂದ ಹತೋಟಿ ಮಾಡುವುದು.
- ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 90 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶವಾದ ಶೇ. 0.5 ರ ಜಿಂಕ್ ಸಲ್ಫೇಟ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು.

